

106 . Șimleu Silvaniei | Județ: Sălaj | Punct: Observator, Centru | Anul: 1996

Anul: 1996

Cod RAN: 139893.01;139893.03

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: exploatare/carieră

Categorii sit: Domestic

Autori: Ioan Bejinariu, Horea Pop

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca

Raport

"Observator"

I. Descoperirile preistorice (Epoca bronzului și Hallstatt)

În campania din vara lui 1996 au fost cerceate cinci complexe hallstattiene și unul ce aparține epocii bronzului. Cu ocazia demontării matorului lat de 0,50 m dintre A1/94 și S1/95 în dreptul m 107, la adâncimea de 0,28-0,36 m în poziție secundară, au apărut un vas cu pereții ușor tronconici și o strachină, caracteristice culturii Wietenberg. În vas au fost descoperite câteva oase incinerate. Credem că este vorba despre un mormânt de incinerare în urnă acoperită cu o strachină, mormânt ce aparține culturii Wietenberg și care a fost afectat parțial de arături. Tot cu ocazia demontării matorului a fost dezvelită în întregime locuința hallstattiană L1/1994 și au fost cercetate gropile hallstattiene G61 și G62. Inventarul lor era modest: ceramică fragmentară, oase și un vârf de săgeată din bronz (în G62). A fost prelungită secțiunea magistrală S1/1994 pentru a încheia verificarea elementelor de fortificație din partea de N a platoului. Suprafața extinsă a fost de 63 x 2 m, suprafață cercetată doar parțial datorită timpului nefavorabil. S-a ajuns la steril doar până la metrul 197. O serie de indicii ne fac să credem că între m 184-197 (și probabil mai în jos) a existat o palisadă hallstattiană aferentă șanțului cercetat parțial între m 210-220. În sectorul presupusei palisade a fost surprinsă o groapă de stâlp și alte câteva urme de amenajări în stâncă (între m 184-186 și 195,8-197). Tot în acest sector au apărut fragmente mari de chirpici și foarte mult cărbune provenind probabil de la incendierea palisadei. Între m 217-218 a fost descoperită o groapă hallstattiană care a fost săpată după umplerea (abandonarea) șanțului hallstattian. În groapă au fost descoperite cinci vase întregibile, o rășniță primitivă, un ac de bronz, oase, cărbune și bucăți mari de chirpici. Un bogat material preistoric a fost descoperit, din păcate, în poziție secundară, datorită amenajărilor din perioada dacică. Pentru prima dată, au fost descoperite în acest punct materiale ceramice neolitice și din bronzul timpuriu. Au fost descoperite și o serie de piese preistorice din bronz (fibule, ace, etc.).

În campania acestui an a fost trasată o altă secțiune (S1/1996 = 35 x 1,5 m) în zona de S-E a așezării hallstattiene, pentru verificarea elementelor de fortificație din acest sector. Din păcate rezultatele au fost nule; în acest sector sondat de noi nu au existat lucrări de fortificație în perioada hallstattiană.

II. Descoperirile de epocă dacică (sf. sec. II a. Chr. - încep. sec. II p. Chr.)

Prelungirea magistralei S1/1994 de la m 163,5 la m 226 a finalizat și investigarea unui {val dacic masiv}, realizat din straturi de pământ și piatră sfărâmată, bătute, prevăzute pe culme cu o palisadă simplă. Valul (situat între m 159-171) a fost cruțat parțial în roca locală (micașist), dar pentru sporirea rezistenței și a dimensiunilor, a fost supraînălțat în maniera amintită. Tot din aceste considerente a fost prevăzută și un șanț cu o deschidere la gură de 5 m, iar la fundul alveolat de 3 m. Șanțul, situat între m 171-178 ai secțiunii a fost secționat oblic, iar adâncimea sa este de 1,40 m.

O consistentă cantitate de rocă excavată din șanț, a fost utilizată la realizarea valului, dar cu restul cantității s-a înălțat umărul șanțului pentru a-i conferi acestuia adâncimea amintită. Alternarea straturilor de

pământ cu altele de rocă sfărâmată în umplutura acestui umăr artificial, sugerează, cel puțin, două faze de amenajare a șanțului și implicit a umărului acestuia. Valul amintit separă partea mai înaltă a vechii fortificații hallstattiene de platourile mai joase, închizând o suprafață de cca. 4-5 ha. Diferența de nivel de pe val până în icul șanțului este acum de 6 m.

Panta ce urmează umărul șanțului și care este marcată de prezența urmelor fortificației hallstattiene (m 178-197) precede șanțul colmatat al fortificației preistorice. Acesta a fost amenajat în epocă dacică, în urma acestei amenajări rezultând o terasă cu lățimea de 25 m. Nu putem preciza cât din lungimea șanțului hallstattian a fost reutilizat în epocă dacică. În spațiul săpat în vara anului 1996 au fost surprinse urme de locuire dacică (o construcție, probabil patrulateră, cu o încăpere centrală foarte probabil circulară sau absidată, un bordei și două gropi) însă, datorită condițiilor meteorologice nefavorabile, n-au putut fi cercetate integral, rămânând un deziderat pentru anul viitor.

Materialele arheologice recoltate (databile mai ales la sfârșitul sec. II a. Chr - I p. Chr) constau din ceramică dacică lucrată cu mâna și la roată, cuprinzând toate formele ceramice cunoscute în Latène D în N-V Daciei. Demne de menționat sunt piesele din fier descoperite: cuțite, seceri, o pafta și un vârf masiv de sulită. Investigarea întregii locuiri din zona sondată în anul 1996, situată deocamdată în afara spațiului fortificat, va aduce informații prețioase în legătură cu o posibilă zonă sacră, specifică altor situri asemănătoare.

B. "Centru"

S-a efectuat o săpătură de salvare în centrul orașului Șimleu Silvaniei. În această zonă, în care s-au construit o serie de blocuri, au mai fost executate săpături de salvare în 1990. Locul este situat pe malul drept al râului Crasna, fiind un con de dejecție creat de aluviunile aduse de ape de pe "Măgura Șimleului". Sondajul a fost executat în groapa săpată de constructori pentru amplasarea fundației unui bloc. S-a trasat o casetă de 6 x 4 m orientată N-S. S-a constatat că stratul de cultură s-a păstrat doar în zona sudică a casetei, în rest fiind distrus de constructori. Au fost surprinse {două nivele de epoca bronzului}. Nivelul inferior (I) de culoare negru închis, conținând mult cărbune, chirpici și ceramică fragmentară, are o grosime cuprinsă între 15-30 cm. Nivelul superior (II) are o grosime de cca. 10-20 cm, este de culoare cenușiu închisă, conținând cărbune, chirpici și ceramică. Nu au fost surprinse complexe în nici unul din cele două nivele. Materialul ceramic din {nivelul inferior} aparține {fazei III a culturii Wietenberg}, iar cel din {nivelul superior} este caracteristic {bronzului târziu (grupul Cehăluț)}. Tot în nivelul superior a fost descoperit un fragment ceramic cu decor excizat de factură Suciu de Sus II și un tipar din gresie pentru turnat pandantive triunghiulare ajurate cu baza dreaptă. Chiar dacă sondajul a avut o amploare redusă, importanța lui rezidă în succesiunea stratigrafică surprinsă aici. Deși fusese afirmată anterior, succesiunea Wietenberg III - Cehăluț în zona Depresiunii Șimleului, cu acest prilej s-a demonstrat temeiul acestei afirmații din punct de vedere stratigrafic.

În aceeași perioadă a fost sondată și o terasă din partea de N-V a dealului "Cetate" din Șimleu, în continuarea săpăturilor începute în acest punct din 1992. Nu au fost descoperite complexe, materialele găsite (ceramică Wietenberg III și dacică), fiind alunecate în decursul timpului de pe partea superioară a dealului unde locuirea, în aceste epoci, a fost consistentă.

Informații suplimentare online

[Raportul 450 din cronica.cimec.ro](http://raportul450.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
